

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: Komory Emil

Cím: Blahánénál

Forrás: Az Ujság

Bp.

(Hely)

1918 4/5.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Blaha Lujza

Idő

"1918"

Személy

Blahánénál.

— Hatvanéves jubileumára. —

A színpadtól távol, de szívünkhöz közel egészen, ünnepléi teljes visszavonultságban grandiózus művészi pályájának hatvan esztendősfordulóját a legnagyobb magyar művész, a ki valaha színpadról szolt és dalolt hozzánk: Blaháné. 1858 január ötödikén lépett a világot jelentő deszkákra a kis Kőlesi Lujza, a kilencz éves leányka egy apró gyermekszerepet játszott a Koldusnő című darabban a győri színpadon. Hatvan esztendő mulott el azóta, egy emberöltő tele frenetikus diadallal, örökké maradandó emlékekkel, soha nem hervadó virágokkal. És Blaháné, a ragyogó, ezt a mai jubileumát, melyet bedalolt ezer meg ezer dalával, gyengélkedve négy év óta tartó visszavonultságban tölti, mindössze a Sándor fia, a menyő meg unokája körében.

Talán nem is kedves neki, a miért e halk ünneplésben hódolatunkkal megzavarjuk. De néhez szótlannul elmenni annak a napnak hatvan esztendősfordulóját mellett, a melyen legelőször szolott mihozzánk. Tudom, Blaháné sohase szeretette a zajt, az ünneplést, már tiz esztendő előtt, az ötvenéves jubileumakor is menekülni próbált előle. Holott akkor...

A Falu rosszát játszották a Nemzetiben és emlékszem, odahaza várakoztam rá, a mikor előadás után jött, megrakva nagy esomó babérral, még a fülében csengő szónoklatokkal. És neheztelt is érte egy kicsit, a miért, mint akkor mondotta, kispespekulálták, hogy itt az ötvenéves jubileum,

melyet csöndesen, visszavonultan akart megünnepelni, egyedül az urával, a ki meghalt azóta szegény. És szép nyugodalmasan elgondolkodni felette, hogy is volt csak, be szép volt, be hamar elröpült. Hiu is volt rá kicsit, minek elárulni a világnak, hogy már ötven esztendeje játszik? Hogy ötven éve játszik, akkor hány éves is tulajdonképpen? A mikor pedig nem illik az asszony korát kérdezni, ha elmúlt husz esztendősf.

Azóta még tiz év viharzott el felettünk és bevallom, kissé bátortalanul kopogtattam Blaháné ajtaján. Még mindig itt lakik a Szelényi-udvarban, az Erzsébet-körút kettő alatt.

— A méltóságos asszonynyal szeretnék beszélni — mondom a régi, hűséges komornának, a ki leggondosabb őrzője, legmeghittebb jó embere a művésznőnek.

— A méltóságos asszonynyal — ismétli — bajos, nem fogad senkit...

— Mégis, ha bejelentene, ha megmondaná, hogy én vagyok, éppen hogy látni akarnám, megcsókolni a kezét.

És állom a szavam. Nem beszélek vele az évfordulóról, nem is szándékozom tőle kérdeni sokat.

— Hogy van, méltóságos asszony? — ez minden.

De ekkor már rám meredt a jóságos tekintetével és elmosolyodik.

— Hunczut zsurnalisztája, — mondja egészen enyhén — hogy éppen ma jutok eszébe. Holott látom néha az ablakomból, a mint elmegy alatta.

— Hát hogy vagyok? Így, gondosan elzárva a világ elől, hogy még a szellő se érjen. Magam se tudom, jól is, rosszul is, ideges egy kissé. Néha egy kicsit, néha nagyon.

— Holott, há' Isten...

— Ugy-e, kezdjen hókolni, mondja, jól nézek ki, ej-haj, igaz van. De itt belül mégis fáj valami, főként a mikor érzem a szeretetet, mely oly sokak részéről árad felém és nem tudom meghálálni.

— Majd fog játszani megint a méltóságos asszony, a tél is elmúlik egyszer, tavasz lesz újra...

— Akkor, no igen, akkor talán. A tavaszt várom, az igazit, a napot az ő nagy, széles sugaraival, a mint elérnek hozzám ott a Balaton mentén és a mint nézem, a hullámok esendes fodrokkal, hogyan kergetik egymást. Óh, elénekeltem én nekik az én legkedvesebb dalaimat az idén is, a nyárban, egészen halkán és vártam, lestem, hogyan hozza azokat a tihanyi visszhang vissza hozzám.

— De milyen régen is járt nálam, — folytatja mosolyogva a művész — mikor is, megálljon, talán tiz év előtt. Tiz éve már! Haragudnom is illenék. És emlékszik, miket mondtam, sőt irtam magának? Hogy ötven év, hogy ha valaki azt kérdezné tőlem, kezdeném-e előlről, hogy mit felelnék? Emlékszik?

— Emlékszem.

— No mondja.

— Ha tudná a méltóságos asszony biztosan, hogy minden ugy lesz, a mint volt akkor, szívesen állaná az alkut. Pedig ötven év sok idő...

— A színpadon még több és most még tizzel is. De hát csakugyan?

És még szerettem volna felelni erre valamit, de éreztem, elfogult vagyok, a mikor bucsuzásul felém nyujtotta a kezét.

Szomorj Emil.